

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 kwietnia 2016 r. powód M. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. (uprzednio (...)):

- kwoty 25.000 zł., tytułem dalszego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;
- kwoty 11.704 zł., tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 maja 2014 r. do 12 sierpnia 2014 r. (kwota 12.096 zł pomniejszona o już wypłaconą kwotę 392 zł);
- kwoty 836 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia, (kwota 1.060,88 zł pomniejszona o już wypłaconą kwotę 224,32 zł);
- kwoty 1.875 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych (kwota 1.915,65 zł pomniejszona o już wypłaconą kwotę 40 zł);
- kwoty 4.000 zł tytułem odszkodowania za zniszczoną odzież motocyklową;
- kwoty 5.636 zł tytułem zwrotu utraconych zarobków za okres od 1 maja 2014 r. do 30 marca 2016 r.;
- kwoty po 256,20 zł miesięcznie renty wyrównawczej z tytułu utraconych zarobków od dnia 1 kwietnia 2016 r. i na przyszłość, płatna do 10 – tego każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia którejkolwiek z rat;
- kwoty 864 zł miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby, za okres od 13 sierpnia 2014 r. i na przyszłość, płatna do 10 - tego każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia którejkolwiek z rat;

Przy czym kwot tych dochodził wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 18 lutego 2015 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania wg. norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

/pozew – k. 3 - 4/

Odpis pozwu został doręczony stronie pozwanej w dniu 22 kwietnia 2016 roku.

/zwrotne poświadczenie odbioru – k. 73/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania wg. norm przepisanych, kwestionując powództwo co do wysokości. Wskazała, iż skutkiem zgłoszonej szkody przyznała i dokonała wypłaty kwoty 15.616,32 złotych tytułem odszkodowania, na którą składały się: kwota 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, kwota 224,32 złotych zwrotu kosztów leczenia i opieki, oraz kwota 392,00 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki.

/odpowiedź na pozew - k. 74-82/

W piśmie z dnia 6 grudnia 2017 roku powód zmodyfikował roszczenie w zakresie renty wyrównawczej z tytułu utraconych zarobków od dnia 1 lipca 2017 roku i na przyszłość, żądając zasądzenia od pozwanej renty w kwocie po 1.000,88 złotych miesięcznie, płatnej do dnia 10 tego każdej miesiąca wraz z odsetkami za opóźnienie od kwoty 256,20 złotych od dnia 18 lutego 2015 roku do dnia zapłaty, zaś kwoty 744,68 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia doręczenia odpisu pisma stronie pozwanej do dnia zapłaty.

/pismo procesowe powoda - k. 279/

Dnia 15 listopada 2018 roku powód zmodyfikował roszczenie w zakresie zadośćuczynienia, żądając zasądzenia od pozwanej kwoty 125.000 złotych wraz z odsetkami za opóźnienie od rozszerzonej części powództwa od dnia doręczenia odpisu niniejszego pisma stronie do dnia zapłaty.

/rozszerzenie powództwa - k. 365/

Na rozprawie poprzedzającej wyrokowanie, powód sprecyzował, iż domaga się renty na zwiększone potrzeby do dnia 30 kwietnia 2017 roku oraz od 1 maja 2017 roku po 50 złotych miesięcznie, jednocześnie oświadczając, że cofa ze zrzeczeniem się roszczenia odszkodowanie za zniszczenie rzeczy co do kwoty 300 złotych.

/stanowisko procesowe powoda – k. 502 e-protokół (...):21:29/

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty:

W dniu 30 kwietnia 2014r. w godzinach 19-20 w miejscowości G., gm. B., województwo (...), doszło do zdarzenia, w przebiegu którego poszkodowany został M. S., poruszający się ze R. motocyklem marki Y..

Samochodem marki T. (...), nr rej (...), który nie zatrzymał się przed znakiem STOP, nie ustępując przy tym pierwszeństwa przejazdu motocyklowi powoda, kierował K. D., posiadający ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.

(...) Spółka Akcyjna w S. jest następcą prawnym (...) S.A.

/bezsporne; informacja z UFG – k. 17; postanowienie i zaświadczenie o dokonaniu wpisu – k. 19 – 19v.; opis zdarzenia – k. 53; KRS – k. 85 – 91; oświadczenie dotyczące użyczenia motocykla – k. 39; rysunek – k. 49; oświadczenia, rysunek poglądowy, opis zdarzenia do szkody komunikacyjnej - w aktach szkodowych/

Po zdarzeniu przeciwko K. D. Prokuratura Rejonowa Ł. w Ł. wszczęła postępowanie karne (sygnatura 2 Ds 1030/14).

/bezsporne/

W wyniku zdarzenia uszkodzony zostały: kask marki U., kombinezon motocyklowy skórzany marki T. (...) i rękawice motocyklowe marki (...). Zniszczona w zdarzeniu odzież została nabyta kilka miesięcy przed wypadkiem. Wartość utraconych rzeczy to: kask – 850 zł, kombinezon - 2.600 zł, rękawice - 250 zł.

/oświadczenie – k. 24; opis zdarzenia – k. 53; fotografie z 26 maja 2014 roku - w aktach szkodowych; opinia biegłego rzeczoznawcy – k. 202 i nast.; zeznania powoda - k. 501v.-502 e-protokół (...):06:37 - 00:19:25/

Po wypadku M. S. na chwilę stracił przytomność, potem poczuł silny ból klatki piersiowej i miał trudności w oddychaniu. Z miejsca zdarzenia został przewieziony karetką pogotowia ratunkowego do (...) im. K. w Ł., gdzie stwierdzono uraz wielonarządowy, pourazowe pęknięcie aorty zstępującej, krwiak podtorebkowy śledziony, podejrzenie stłuczenia płuc, złamanie kości udowej z przemieszczeniem. Poszkodowanego zakwalifikowano do implantacji stentgraftu do aorty piersiowej; w oddziale chirurgii naczyniowej był leczony do dnia 1 maja 2014 r., gdzie wykonano zabieg, a następnie został przeniesiony na oddział chirurgii ortopedyczno-urazowej, gdzie z powodu otwartego złamania kości udowej lewej miał wykonany w dniu 1 maja 2014 r. zabieg operacyjny repozycji i zespolenia gwoździem śródszpikowym. Na oddziale ortopedycznym przebywał do 13 maja 2014 r.

M. S. podjął dalsze leczenie w poradni chirurgii naczyniowej i w poradni ortopedycznej. W przebiegu leczenia złamania kości udowej lewej wystąpiło powikłanie pod postacią zrostu opóźnionego w miejscu złamania. W początkowym

okresie rozpoznano także staw rzekomy kości udowej i planowano zabieg operacyjny wymiany zespolenia, jednak wraz ze wzrostem aktywności fizycznej nastąpił postęp w przebiegu zrostu kości udowej i odstąpiono od planowego zabiegu.

W trakcie leczenia M. S. systematycznie uczęszczał do poradni ortopedycznej i rehabilitacyjnej.

/karta informacyjna z leczenia szpitalnego i dokumentacja medyczna - k. 27, 28, 29, 40, 42, 43, 33, 34, 25, 26, 66, 111-115, 118-121, 122-128; opinia biegłego ortopedy – k. 185 i nast.; opinia biegłego rehabilitanta – k. 166 i nast. ; opinia biegłego chirurga ogólnego – k. 261 i nast.; zeznania powoda - k. 501v.-502 e-protokół (...):06:37 - 00:19:25/

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem przebywał na zwolnieniu lekarskim w okresie od 30 kwietnia 2014 roku do 22 czerwca 2014 roku.

/zaświadczenie (...) k. 51/

Dla celów leczenia dokonał zakupów za łączną kwotę 1.060,88 zł, w tym: kul łokciowych – 60,00 zł, leków materiałów opatrunkowych – 7,98 zł, 14,70 zł, 38,90 zł, 42,54 zł, 55,75 zł, 66,03 zł, 125,98 zł a także korzystał z prywatnych usług medycznych – 150 zł, konsultacji lekarskich – 100 zł i dokonał zakupu rotora do ćwiczeń – 399 zł.

/paragony i rachunki – k. 12v., 21-22v., 29, 52-52v., 53v./

Orzeczeniem nr RKLLo-534- (...) Komisji Lekarskiej podległej ministrowi ds. wewnętrznych z dnia 27 kwietnia 2017 roku M. S. został uznany za niezdolnego do służby, zaliczono go do trzeciej grupy inwalidzkiej bez związku ze służbą uznając, że jego inwalidztwo jest trwałe z uwagi na charakter schorzenia, ale zdolny jest on do pracy i nie wymaga stałej opieki osób trzecich.

/orzeczenie – k. 224 i nast./

W chwili zdarzenia poszkodowany był policjantem. Odbył rozmowy z przełożonym, który wyjaśnił mu, kiedy są testy sprawnościowe do jednostki specjalnej i jaki będzie ich zakres. W policji pracował niecały rok - od czerwca 2013 roku do kwietnia 2014 roku – kiedy miał miejsce wypadek.

Przed wypadkiem M. S. nie chorował, był osobą sprawną – ćwiczył, biegał, pływał, mógł pracować fizycznie, w tym świadcząc pomoc w gospodarstwie rolnym rodziców.

Po powrocie ze szpitala poruszał się na wózku a potem o dwóch kulach, które nabył wraz z rotorem do ćwiczeń. Przez pierwsze miesiące, gdy czegoś potrzebował korzystał z pomocy rodziców lub brata. M. S. wymagał pomocy przy wykonywaniu czynności takich jak: położenie i podniesienie z łóżka wraz z każdorazową koniecznością unoszenia operowanej nogi, przy odprowadzeniu do toalety, przygotowaniu i podaniu posiłków oraz odwożeniu na wizyty lekarskie czy prześwietlenia. Po tym czasie starał się poruszać o kulach, ale po przejściu kilku kroków męczył się, pocił. W razie potrzeby ojciec dokładał się o zakupu leków.

Pokrzywdzony po powrocie do domu był zbłąkany, słaby, miewał lęki, budził się w nocy, obawiał się jazdy samochodem, dlatego na rehabilitację woził go ojciec.

Po 3 latach od wypadku przestał potrzebować pomocy osób trzecich, ale nadal korzystał z kul i rotora. M. S. miał ograniczoną sprawność, bo nie mógł podnosić nogi. Zrost kości nastąpił po roku od zdarzenia. Powód nadal mieszka z rodzicami, nie posiada własnej rodziny. Występujący lęk przed jazdą samochodem powoduje, że prosi ojca o towarzystwo w czasie podróży. Nadal korzysta z rehabilitacji, wykonywane są prześwietlenia nogi i aorty.

/zeznania świadka E. S. - k. 107v.-108 e-protokół (...):05:57 – 00:16:05; zeznania powoda - k. 501v.-502 e-protokół (...):06:37 - 00:19:25/

Przed wypadkiem M. S. zarabiał około 2 tys. złotych miesięcznie, obecnie pobiera rentę policyjną z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Po wypadku podjął pracę na ¼ etatu w okresie od grudnia 2017 roku do października 2018

roku za wynagrodzeniem w kwocie 386,25 zł (525 zł brutto). Obecnie od 4 miesięcy nie pracuje. Od stycznia 2020 roku planuje rozpoczęcie pracy jako monter plandek.

/zeznania świadka E. S. - k. 107v.-108 e-protokół (...):05:57 – 00:16:05; zaświadczenie – k. 375; zeznania powoda - k. e-protokół (...):06:37 - 00:19:25/

Decyzją z dnia 9 czerwca 2015 roku ustalono rentę inwalidzką w kwocie 3.389,85 złotych, a decyzją z 20 czerwca 2017 roku – rentę inwalidzką w kwocie 1.008,32 złotych.

/decyzja o ustaleniu prawa do renty inwalidzkiej – k. 14; decyzja o ponownym ustaleniu wysokości renty inwalidzkiej – k. 256 i nast./

M. S. skarży się na okresowe bóle lewego kolana np. po dłuższym chodzeniu, po czynnościach wymagających wykonania przysiadu, po chodzeniu po schodach. Nie przyjmuje leków w związku przebyłym złamaniem. Pokrzywdzony nadal zażywa leki rozrzedzające krew i od czasu do czasu leki przeciwbólowe. Średni miesięczny koszt leków koniecznych obecnie to 20 zł.

/zeznania powoda - k. 501v.-502 e-protokół (...):06:37 - 00:19:25; badanie w ramach opinii biegłego ds. rehabilitacji medycznej – k. 239, opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 263 /

W związku z wypadkiem powód ponosił koszty dojazdów na wizyty lekarskie, rehabilitację. Łącznie przejechał w tym celu 2.292 km.

/zestawienie przejechanych kilometrów – k. 23-23v./

Skutkiem wypadku komunikacyjnego z dnia 30 kwietnia 2014 roku powód M. S. doznał uszkodzenia ciała: urazu wielonarządowego, w tym pourazowego pęknięcia aorty zstępującej leczone implantacją stentgraftu, krwiaka podtorebkowego śledziony, złamania kości udowej lewej z przemieszczeniem nie wymagające usunięcia narządu – obecnie wygojone. U pokrzywdzonego wystąpiły zaburzenia adaptacyjne i wypierane nasilone objawy nerwicowe, będące tłumioną reakcją na doznany uraz w rozumieniu somatycznym i psychicznym.

/ opinia biegłego z zakresu psychologii – k. 147 i nast.; opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego ortopedy – k. 185 – 188; ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy – k. 294v. e-protokół (...):03:45; opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

W związku z wypadkiem wystąpiły u znaczne ograniczenia w funkcjonowaniu codziennym i zawodowym. Przed wypadkiem M. S. był całkowicie samodzielny w życiu codziennym, a po wypadku wymagał pomocy osób trzecich. Obecnie ograniczenia w życiu codziennym dotyczą czynności wymagających długotrwałej pozycji stojącej lub chodzenia – z powodu bólu lewej kończyny dolnej poszkodowany musi przerywać czynność, ale nie wymaga to pomocy innych.

M. S. musiał całkowicie zmienić tryb życia. Przed erą stentgraftów leczenie urazowych uszkodzeń aorty piersiowej było trudne a śmiertelność w nieleczonych dochodziła do 80 - 90%. Pęknięcie aorty piersiowej i implantacja stentgraftu aortalnego wymaga oszczędnego trybu życia oraz unikania wysiłków fizycznych, konieczności regularnych kontroli lekarskich. Dolegliwości ze strony klatki piersiowej trwały przez ponad pół roku, potem ustąpiły, obecnie przy oszczędzającym trybie życia nie występują większe dolegliwości ze strony klatki piersiowej. U M. S. wystąpiła koincydencja obrażeń klatki piersiowej z obrażeniami szkieletu, dodatkowo złamanie lewej kości udowej było powikłane opóźnionym zrostem, co wpłynęło na wydłużenie okresu niepełnosprawności po wypadku. Na skutek zdarzenia powód odczuwa obniżenie własnej wartości co związane jest bezpośrednio z mniejszą wydolnością fizyczną

w młodym wieku. Zmniejszona wydolność i sprawność fizyczna skutkuje koniecznością dostosowania swoich planów życiowych do realnych możliwości psychofizycznych. Po wypadku był na zwolnieniu lekarskim a po zakończeniu zwolnienia orzeczono niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym z prawem do renty chorobowej do maja 2017 roku, natomiast decyzją wewnętrznej komisji służb mundurowych w dniu 23 marca 2015 roku orzeczono nieprzydatność do służby. To nasiliło objawy nerwicowe.

/opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłego z zakresu psychologii – k. 147 i nast.; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

Wypadek spowodował trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 4% z powodu złamania kości udowej lewej, w związku z nieznacznym zanikiem mięśni lewego uda i występującymi dolegliwościami bólowymi kończyny przy przeciążeniach. Stały uszczerbek na zdrowiu powodowany urazowym uszkodzeniem aorty piersiowej wynosi 30%. Długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym wyniósł 10%.

/opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłego ortopedy – k. 185 – 188; ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy – k. 294v. e-protokół (...):03:45; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

Zakup rotora do ćwiczeń w domu uzasadniony był, gdyż dawał możliwość wykonywania ćwiczeń w domu. To bardzo korzystnie wpłynęło na ostateczne efekty leczenia powoda i odzyskanie sprawności. W sierpniu 2015 roku poszkodowany wrócił do aktywności fizycznej jak jazda na rowerze i pływanie, teraz ćwiczy na siłowni i nie ma już wskazań do rehabilitacji.

Całość leczenia powoda w zakresie chirurgicznym i ortopedycznym została sfinansowana przez NFZ, we własnym zakresie poszkodowany dokonywał zakupów preparatu heparyny o nazwie C. (...) ampułkostrzykawek, którego koszt wynosił ok. 70 zł. Obecnie dokonuje zakupów leku P. - ok. 20 zł miesięcznie.

W związku z wypadkiem potrzebna była powodowi terapia psychologiczna, z której jednak nie korzystał.

/opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłego ortopedy – k. 185 – 188; ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy – k. 294v. e-protokół (...):03:45; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

Po wypadku powód wymagał pomocy osób trzecich w samoobsłudze i czynnościach codziennych przez około 5 tygodni po wypisaniu ze szpitala w wymiarze 8 godzin dziennie. Pomoc dotyczyła czynności samoobsługi jak: toaleta codzienna, kąpiel, ścielenie łóżka, przebieranie, podanie posiłków; czynności codziennych jak: przygotowanie posiłków w tym co najmniej jednego ciepłego, przygotowania ubrań, prac porządkowych oraz organizacji dnia codziennego, procesu leczenia i dowożenia na wizyty lekarskie. Następnie, przez około 2 miesiące pomoc była potrzebna przez 6 godzin dziennie. Pomoc dotyczyła częściowo czynności samoobsługi jak: kąpiel, ścielenie łóżka, przebieranie; czynności codziennych jak: przygotowanie posiłków w tym co najmniej jednego ciepłego, przygotowania ubrań, prac porządkowych oraz organizacji dnia codziennego, procesu leczenia i dowożenia na wizyty lekarskie. W dacie wypadku powód nie prowadził własnego gospodarstwa domowego, mieszkał z rodzicami. Pomoc w zakresie

utrzymania higieny osobistej, odżywiania, transportu i codziennej opieki świadczyli mu rodzice. Przez pierwsze pół roku po wypadku był osobą leżącą.

/opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłego ortopedy – k. 185 – 188; ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy – k. 294v. e-protokół (...):03:45; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

Doznane obrażenia i ich leczenie wiązały się z cierpieniami fizycznymi. Zakres cierpień fizycznych był znaczny przez około 3 miesiące, następnie przez kolejne 3 miesiące – umiarkowany z tendencją do ustępowania. Umiarkowane cierpienie przez okres około roku wywołało powikłanie pod postacią zrostu opóźnionego kości udowej lewej. Z chirurgicznego punktu widzenia u M. S. wystąpiło realne zagrożenie życia, a jego cierpienia należy określić jako znaczne.

M. S. nadal doznaje cierpień psychicznych polegających na: lęku o swoją sprawność fizyczną, niepewności związanej z koniecznością budowania nowej sytuacji życiowej, więc skutki emocjonalne przebytego zdarzenia nadal są aktywne, a ich rozmiar jest znaczny.

/opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłego ortopedy – k. 185 – 188; ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy – k. 294v. e-protokół (...):03:45; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

Z punktu widzenia narządów ruchu poszkodowany odzyskał samodzielność i sprawność w życiu codziennym – rokowania są dobre.

Z chirurgicznego punktu widzenia u pacjentów z implantowanym stentgraftem występuje konieczność długotrwałego monitorowania przeszczepu, prawdopodobnie do końca życia pacjenta i z tego względu rokowania po implantacji są ostrożne. U M. S. mogą wystąpić liczne powikłania, z których najważniejsze to zmiany wtórne w ścianie aorty, przeciek obok stentgraftu, migracja stentgraftu i inne. Uszkodzone zostały 2 z 3 warstw aorty, a dalszy proces gojenia polega na utworzeniu się blizny w uszkodzonym miejscu - stentgraft wrasta w ścianę aorty. Może jednak dojść do jego przesunięcia, zablokowania ujścia tętnic. Śródbłonek naczyniowy może zawęzić światło tętnicy. Wykluczona jest praca związana z wysiłkiem lub wymuszoną postawą ciała. Te ograniczenia są dożywotnie; uszczerbek można się zwiększyć lub zmniejszyć, ale nie da się cofnąć skutku w postaci rozerwania aorty. Powód jest częściowo niezdolny do pracy - może wykonywać pracę umysłową, przy komputerze, biurową, w laboratorium, ale wykluczony jest zwiększony wysiłek i wyginanie się.

Rokowania ortopedyczne są dobre, aktualny stan zdrowia jest utrwalony.

W chwili obecnej nie występują ograniczenia w funkcjonowaniu w życiu codziennym oraz ograniczenia zdolności do pracy z tego tytułu.

Rokowania co do zdrowia psychicznego są niepewne, poszkodowany powinien jednak skorzystać z terapii psychologicznej. Jest to możliwe w ramach publicznej opieki medycznej.

/opinia biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k.166 i nast.; opinia uzupełniająca biegłej z zakresu rehabilitacji medycznej – k. 239; opinia biegłego

z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 261 i nast., ustana opinia uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej, naczyniowej i torakochirurgii – k. 294v. e-protokół (...):09:54 – 00:32:03; opinia biegłego z zakresu psychologii – k. 147 i nast.; opinia biegłego ortopedy – k. 185 – 188; ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy – k. 294v. e-protokół (...):03:45; opinia biegłej w zakresie psychiatrii – k. 330 i nast.; ustna opinia uzupełniająca biegłej z zakresu psychiatrii – k. 396v. e-protokół (...):02:54 – 00:10:15/

Gdyby powód nadal pracował jako policjant, uwzględniając awans jaki mógł otrzymać w trakcie pracy, gdyby nie doszło do wypadku z dnia 30 kwietnia 2014 roku, różnica jego dochodów względem dochodów jakie osiąga otrzymując rentę inwalidzką i pracując na 1/4 etatu wynosiłaby w roku 2015 – 660,13 złotych, w roku 2016 – 675,71 złotych, w roku 2017 – 1.015,37 złotych, w roku 2018 – 1.501,07 złotych a w roku 2019 – 2.072,26 złotych.

/uzupełniająca opinia biegłego ds. finansów i rachunkowości – k. 458/

Sprawca wypadku posiadał obowiązkowe ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy mechanicznych środków komunikacji, w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Szkoda została zgłoszona ubezpieczycielowi w dniu 26 kwietnia 2014 r. Ubezpieczyciel przyznał i dokonał wypłaty na rzecz poszkodowanego kwoty 15.656,32 złotych, na którą składały się: kwota 15.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, kwota 224,32 złotych tytułem kosztów leczenia i opieki, kwota 392,00 złotych tytułem kosztów opieki oraz kwota 40 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu.

Postępowanie likwidacyjne zakończyło się dnia 17 lutego 2015 roku.

/pismo ubezpieczyciela z dnia 17 lutego 2015 roku i korespondencja mailowa – w aktach szkodowych; zeznania powoda - k. 501v.-502 e-protokół (...):06:37 - 00:19:25 /

Stawka (...) Komitetu Pomocy (...) za 1 godzinę usług opiekuńczych w dni powszednie w okresie od 1 lipca 2013 r. wynosiła 11 zł, a w weekendy i święta wynosiła 22 złote.

/okoliczność powszechnie znana/

Powyższe fakty Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. W tym zakresie między stronami nie powstał spór. Wątpliwości budził przede wszystkim rozmiar szkody na zdrowiu powoda, możliwy do ustalenia jedynie w drodze opinii biegłych specjalistów oraz wysokość należnego z tego tytułu świadczeń.

Wydane przez biegłych lekarzy opinie ostatecznie nie były kwestionowane. Sąd także nie miał podstaw do ich podważenia. Wszelkie zgłaszane przez strony wątpliwości zostały wyjaśnione w opiniach uzupełniających.

Biegli m.in. ocenili procentowy uszczerbek na zdrowiu w oparciu o załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. Nr 234, poz. 1974). W sumie, stopień łącznego uszczerbku na zdrowiu powoda został ustalony na poziomie 44 %.

Dla oceny wysokości dochodzonych świadczeń znaczenie dowodowe miały ustalenia związane z możliwościami zarobkowymi powoda. W świetle żądania poczynienia tych wyliczeń w sposób taki, jakby powód dostał się do jednostki antyterrorystycznej, kluczowe było wykazanie, czy istniało prawdopodobieństwo i jakiej wysokości na takie stanowisko. Zdaniem Sądu jednak takie prawdopodobieństwo nie zostało w niniejszej sprawie wykazane. Powód wyjaśnił jedynie, że rozmawiał o tym ze swoim przełożonym. Nie udowodniono czy i jakie czynił przygotowania do egzaminu. Tymczasem wcielenie do jednostki specjalnej wymaga szczególnych umiejętności – są to jednostki elitarne. W szczególności nie wykazano, jakie były przygotowania powoda, na czym polegały, jaką miał wiedzę na temat egzaminów, kiedy zamierzał do nich przystąpić. Nie sposób poczynić nawet ustaleń, czy te przygotowania były

wówczas wystarczające, nie wiadomo, jaka była sprawność powoda, jakie miał szanse (ile osób przystępowało do egzaminu), czy spełniał wymogi zdrowotne, jakie było jego przygotowanie teoretyczne. Ponadto, biegły zwrócił uwagę na kwestie wiekowe (k. 417). Preferowany wiek dla kandydata (wskazany w ogłoszeniu) to 30 lat, a w 2016 roku powód miałby 32 lata. Z tych względów do wyliczeń przyjęte zostały zarobki na stanowisku takim, jak zajmowane w chwili wypadku, przy uwzględnieniu ewentualnych awansów, premii i nagród.

Odnosnie wydatków na leki powód zeznał, że obecne wydatki z tym związane to 50 zł miesięcznie. Jednak biegły weryfikujący w sposób obiektywny potrzeby związane z koniecznością zażywania leków wskazał, że wystarczający jest koszt 20 zł (k. 263).

W powyższym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia, ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Na podstawie art. 822 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Odpowiedzialność pozwanego wynika z ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152). Zgodnie z art. 34 ust. 1 wskazanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Stosownie do art. 35 ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Sprawca wypadku ponosi odpowiedzialność za skutki tego wypadku na podstawie art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c. W granicach odpowiedzialności sprawcy szkody za szkodę odpowiada pozwany ubezpieczyciel.

W analizowanym stanie faktycznym niespornym było, że w następstwie opisanego wypadku komunikacyjnego, powód poniósł szkodę na osobie, zarówno w postaci uszczerbku w mieniu, jak i krzywdę o charakterze niemajątkowym. Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności, czemu dał wyraz także w toku postępowania likwidacyjnego dokonując wypłaty na rzecz powoda części dochodzonego świadczenia.

Na skutek przedmiotowego wypadku powód doznał uszkodzenia ciała: urazu wielonarządowego, w tym pourazowego pęknięcia aorty zstępującej leczone implantacją stentgraftu, krwiaka podtorebkowego śledziony, złamania kości udowej lewej z przemieszczeniem nie wymagające usunięcia narządu - obecnie wygojone.

U pokrzywdzonego wystąpiły także zaburzenia adaptacyjne i wypierane, nasilone objawy nerwicowe, będące tłumioną reakcją na doznany uraz w rozumieniu somatycznym i psychicznym. Doznane obrażenia, skutkowały kolejno hospitalizacją ratującą życie powoda, zwolnieniem lekarskim i rozpoczęciem procedury leczenia. Po powrocie do domu M. S. z trudnością poruszał się (z pomocą osób trzecich), dlatego głównie leżał w łóżku i zasadnie tam też korzystał z zabiegów rehabilitacyjnych.

Podstawę prawną żądania zadośćuczynienia stanowi art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., w myśl których, w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zadośćuczynienie jest formą rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej i obejmuje swym zakresem wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te które mogą powstać w przyszłości. Ma w swej istocie ułatwić przezwycięzenie ujemnych przeżyć. Dzięki niemu winna zostać przywrócona równowaga, zachwiana wskutek popełnienia przez sprawcę czynu niedozwolonego. Ma ono charakter całościowy i winno stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość. Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności sprawy, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości, czy nieodwracalnego charakteru. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, jednakże w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73).

Analizując okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy, Sąd uznał za zasadne żądanie zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia w kwocie 125.000 zł, przy uwzględnieniu, przyznanego już świadczenia z tego tytułu, w wysokości 15.000 zł.

Rozmiar cierpień psychicznych i fizycznych, których powód doznał w związku z wypadkiem należy ocenić jako duży.

Takiej siły cierpienia fizyczne, występujące przez kilka miesięcy spowodowane były w głównej mierze poważnym urazem stwarzającym realne zagrożenie życia - pęknięcie aorty zstępującej. Natomiast cierpienia występujące przez około rok w stopniu umiarkowanym miały związek z powikłaniem zrostu kości udowej lewej. Cierpienia fizyczne powoda wynikały również z konieczności przejścia zabiegów operacyjnych (ratująca życie implantacja stentgraftu) oraz niedogodnościami długotrwałego procesu rehabilitacji, gojenia czy zrastania kości. Cierpienia psychiczne powoda były i są (uzasadnione) nadal. Powodowały je przede wszystkim silne dolegliwości bólowe, znaczące obniżenie sprawności fizycznej, której skutki w postaci ograniczonego zakresu ruchu, braku możliwości podjęcia pracy fizycznej. U poszkodowanego wykształcił się lęk o swoją sprawność fizyczną, niepewność związaną z koniecznością budowania nowej sytuacji życiowej. Młody w pełni sprawny człowiek stał się osobą pozbawioną pełni zdolności fizycznych i całkowitej zdolności do pracy. Skutki emocjonalne przebytego zdarzenia nadal są u powoda aktywne a ich rozmiar jest znaczny.

Wypadek stanowił dla powoda przeżycie traumatyczne, wielomiesięczne wykluczenie z życia. Wcześniej M. S. był osobą zdrową i sprawną, pełnił służbę w policji.

Po wypadku natomiast musiał całkowicie zmienić tryb życia, przede wszystkim orzeczono, iż nie jest już zdolny do służby w policji. Skutkiem tego utracił pracę i nie ma możliwości powrotu do zawodu. Skutki psychiczne tej sytuacji w pełni odzwierciedla opinia biegłej psychiatry.

Bez wpływu na ocenę wysokości należnego powodce zadośćuczynienia nie może pozostać również wielkość trwałego uszczerbku na zdrowiu związanego z przebytymi urazami, który został oceniony łącznie przez biegłych na poziomie 44% i długotrwały charakter cierpienia psychicznego, który nie zakończył się do dnia zamknięcia rozprawy. Stwierdzony przez biegłych uszczerbek ze względów formalnych nie objął jednak całości skutków zdrowotnych: poza nim pozostaje uszkodzenie śledziony, stłuczenie płuc, ogólne potłuczenia ciała.

Szkody niemajątkowej nie da się wymierzyć w kategoriach ekonomicznych. Uszczerbek na zdrowiu psychicznym i fizycznym powoda w znacznym stopniu nie może zostać zrestytuowany w sposób adekwatny poprzez świadczenia pieniężne. Uszczerbek ten może jednak być złagodzony poprzez dostarczenie poszkodowanemu wyżej wymienionej kwoty, która pomoże mu w zaspokojeniu potrzeb, a także pokryciu kosztów leczenia, ewentualnego przekwalifikowania.

Biorąc pod uwagę rozmiar opisanej powyżej krzywdy, trwałość skutków zaistniałych w życiu bardzo młodego człowieka, nieodwracalność uszczerbku na zdrowiu i konieczność całkowitej zmiany trybu życia (opinia ustna biegłego

z zakresu chirurgii naczyniowej, k. 294-295), przyznana tytułem zadośćuczynienia kwota jest adekwatna do sytuacji poszkodowanego.

Powód domagał się ponadto zasądzenia odszkodowania za poniesione w związku ze zdarzeniem konieczne koszty leczenia, opieki osób trzecich, dojazdów do placówek medycznych, rehabilitacji (rotor) oraz zniszczonej odzieży.

Żądanie zasądzenia odszkodowania znajduje oparcie w przepisie art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na tej podstawie domagać się można od podmiotu odpowiedzialnego zwrotu wydatków, w szczególności kosztów leczenia, kosztów dojazdu do placówek medycznych oraz kosztów związanych z opieką osób trzecich.

Biegły z zakresu rehabilitacji potwierdził zeznania powoda dotyczące konieczności korzystania z pomocy osób trzecich, a jednocześnie w sposób obiektywny określił zakres tej pomocy; przez około 5 tygodni jej wymiar wynosił 8 godzin dziennie, a następnie – około 2 miesięcy po 6 godzin dziennie. Zakres prac i czynności został opisany powyżej, w ustaleniu stanu faktycznego. Należało zatem przyjąć, że powód potrzebował pomocy w wymiarze 8 godzin dziennie przez okres 35 dni oraz w wymiarze 6 godzin dziennie przez okres 61 dni. Mając na uwadze, niesporne stawki wynagrodzenia opiekunek społecznych za jedną godzinę pracy w wysokości 11 zł w dni robocze i 22 zł w dni wolne od pracy, koszty opieki nad powodem wyniosły 8.162 złotych (29 dni x 8h x 11 zł/h; 6 dni x 8h x 22 zł/h; 53 dni x 6 h x 11 zł/h; 8 dni x 6h x 22 zł), co przy uwzględnieniu kwoty wypłaconej przez pozwanego z tego tytułu (392 zł) daje kwotę 7.770 złotych uwzględnionego przez Sąd roszczenia.

Ponieważ pomoc osób trzecich objęła zamknięty okres czasu roszczenie z nią związane zostało ujęte w wyroku jako odszkodowanie. To trwałość następstw decyduje o tym, czy poszkodowanemu przysługuje renta, czy odszkodowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13.10.1971 r., sygn. akt I CR 420/71)

Koszt zniszczonej odzieży motocyklowej został określony przez biegłego na łączną kwotę 3.700 złotych (kask marki U. - 850 zł, kombinezon motocyklowy skórzany marki T. (...) - 2.600 zł i rękawice motocyklowe marki (...) 250 zł) i taką kwotę, Sąd postanowił przyznać powodowi od pozwanego w ramach odszkodowania.

Natomiast w zakresie kwoty 300 złotych, o jaką powód cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, powództwo podlegało umorzeniu (pkt. III wyroku).

Uwzględnieniu podlegało także roszczenie o zwrot kosztów dojazdów w łącznym wymiarze 2.292 km. Wskazane na k. 23 odległości są prawidłowe, a zasadność dojazdów potwierdza dokumentacja medyczna, z której wynika ilość wizyt powoda. Sąd przyjął do wycieńń stawki za 1 km przebiegu pojazdu dla podróży służbowych (kk. 17 odwr.). Przy uwzględnieniu wypłaconej przez pozwanego kwoty 40 złotych, Sąd zasądził na rzecz powoda z tego tytułu sumę 1.875 złotych ([2292 km x 0,8385] - 40zł).

W świetle treści opinii biegłych, zakup leków objętych rachunkami złożonymi do akt szkodowych i akt niniejszej sprawy (k. 4, 2, 7, 13, 36, 39, 61, 100, 21 odwr., 53 odwr.) usprawiedliwiony był zakup leków, środków opatrunkowych, rotoru. Przy uwzględnieniu sumy wypłaconej w toku postępowania likwidacyjnej (224,32 zł), Sąd zasądził z tego tytułu kwotę 836 złotych.

Podsumowując opisane powyżej, zasądzone kwoty, Sąd zasądził na rzecz powoda łącznie tytułem odszkodowania kwotę 14.181 złotych (pkt. I ppkt.2).

Powód sformułował także żądanie zasądzenia na jego rzecz renty z tytułu zwiększonych potrzeb – skapitalizowanej za okres, gdy pozwany nie mógł pracować w ogóle z uwagi na zdarzenie, hospitalizację i obrażenia (do końca roku 2014),

w związku z czym utracił możliwość zarobkowania na dotychczasowym poziomie oraz za kolejne okresy od 2015 roku do 2019 roku. Nadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego także renty miesięcznej na przyszłość – za utracone dochody oraz na niezbędne wydatki związane z leczeniem.

Zgodnie z przepisem art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Z ważnych powodów Sąd może na żądanie poszkodowanego przyznać mu zamiast renty lub jej części odszkodowanie jednorazowe (art. 447 k.c.).

Wysokość renty determinują hipotetyczne dochody, jakie poszkodowany – biorąc pod uwagę jego kwalifikacje, możliwości rozwoju oraz warunki rynku pracy – mógłby osiągnąć z tytułu dodatkowych prac dorywczych czy podwyżek wynikających z awansu. Kwalifikacja zdolności do pracy jako szansy zatrudnienia i wynikającej z jej utraty szkody, jako szkody ewentualnej, uzasadnia konieczność wykorzystywania przy określaniu wysokości renty kryterium spodziewanego "rozwoju kariery zawodowej", w ramach którego sądy powinny uwzględniać nie tylko przebieg dotychczasowego zatrudnienia i wysokość dotychczasowych dochodów, lecz także perspektywę awansu i podwyżek.

Powód przed zdarzeniem szkodowym pełnił służbę w policji, natomiast po zdarzeniu został zwolniony ze służby na skutek orzeczenia komisji, a obecny stan zdrowia ograniczył trwale zdolność do pracy.

Opinia biegłego wykazała, iż z racji niemożności powrotu do zawodu, poszkodowany utracił określone zarobki. Okoliczność ta stanowiła podstawę dla Sądu do zasądzenia wobec powoda tej różnicy w wynagrodzeniu jaką mógłby osiągnąć i jakie ma możliwość osiągać obecnie, tj. przebywając na rencie inwalidzkiej oraz pracując na ¼ etatu. Do wyliczeń Sąd przyjął wariant obliczeń biegłego dla stanowiska policjanta (zajmowanego przed wypadkiem). Możliwość przyjęcia dochodów dla stanowiska antyterrorysty nie została przez Sąd uwzględniona z uwagi na dokonaną powyżej ocenę materiału dowodowego – powód nie sprostał w tym zakresie ciężarowi dowodu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd za okres od 1 maja 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku zasądził kwotę 2.049,60 zł w formie renty skapitalizowanej (1.9174,13 zł – 1717,93 zł = 256,20 zł) x 8 miesięcy.

Wysokość dalszej renty została określona w oparciu o opinię biegłego (k. 467); za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku zasądzono kwoty po 660,13 złotych miesięcznie (pkt. I ppkt.5 lit. a); za okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku – kwoty po 675,71 złotych miesięcznie (pkt. I ppkt.5 lit. b); za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku – kwoty po 1.015,37 złotych miesięcznie (pkt. I ppkt.5 lit. c), za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku – kwoty po 1.501,07 złotych miesięcznie (pkt. I ppkt.5 lit. d) oraz za okres od 1 stycznia 2019 roku i na przyszłość – kwoty po 2.072,26 złotych miesięcznie.

Natomiast renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb. Przyznanie renty z tego tytułu jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi z tego powodu podwyższone wydatki.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego zostało wykazane, że zwiększone potrzeby powoda objęły zakup leków. Z opinii biegłego wynika, że obecnie potrzeby te kształtują się na poziomie 20 złotych miesięcznie (opinia nie potwierdziła twierdzeń powoda, iż wydatki z tego tytułu pozostają na poziomie 50 zł). W tym przedmiocie Sąd orzekł w pkt. I ppkt.3 wyroku.

W pozostałej części powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Podstawę prawną orzeczenia o odsetkach stanowił art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym dłużnik, który nie spełnia świadczenia w odpowiednim terminie dopuszcza się opóźnienia i wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.

Stosownie do treści art. 455 k.c. roszczenie wierzyciela wobec dłużnika staje się wymagalne wraz z nadejściem terminu do spełnienia świadczenia. Jeżeli termin ten nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Ubezpieczyciel obowiązany jest zlikwidować szkodę w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia szkody. Jednak w przypadku, gdyby wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia w tym terminie było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w terminie 14 dni od dnia wyjaśnienia tych okoliczności (art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r., o ubezpieczeniach obowiązkowych).

W rozpoznawanej sprawie w zakresie zadośćuczynienia w kwocie 25.000 zł (objętej pierwotnie żądaniem pozwu) za datę wezwania do zapłaty należy uznać, zgodnie z roszczeniem strony powodowej - zakończenia postępowania likwidacyjnego, kiedy to pozwany poinformował o finalnej wypłacie roszczeń, co nastąpiło w piśmie z dnia 17 lutego 2015 r., a zatem od dnia następnego, tj. 18 lutego 2015 roku zobowiązany pozostaje w opóźnieniu w wypłacie świadczenia w tej wysokości. Natomiast w zakresie kwoty 100.000 zł. (objętej rozszerzeniem powództwa dokonany w piśmie z dnia 15 listopada 2018 roku. - k. 365), za datę wezwania do zapłaty należy uznać datę doręczenia stronie pozwanej odpisu pisma zawierającego rozszerzenie pozwu (k.382).

Z uwagi na okoliczność, iż pismo, rozszerzające powództwo zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 27 listopada 2018 r., zatem od dnia następnego, tj. 28 listopada 2018 r. pozwany pozostawał w opóźnieniu w wypłacie świadczenia w tej wysokości.

Od świadczenia odszkodowawczego dotyczącego zwrotu środków za dojazdy, opiekę osób trzecich, leczenie i utraconą garderobę w łącznej kwocie 14.181 złotych Sąd zasądził odsetki od dnia następnego po dniu zakończenia postępowania likwidacyjnego, tj. od 18 lutego 2015 roku (żądania przedstawione w postępowaniu likwidacyjnym objęło z tego tytułu kwoty 11.704 zł, 836 zł, 1.875 zł, 8.400 zł, 4.000 zł, 5.636 zł).

Odsetki od renty z tytułu zwiększonych potrzeb, Sąd zasądził od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu pozwu (k. 73), tj. od 23 kwietnia 2016 roku, przy czym poszczególne raty stają się wymagalne wraz z nadejściem terminu jej płatności, ustalonego na 10 – ty dzień każdego miesiąca, stąd odsetki za opóźnienie przysługują na wypadek uchybienia terminowi płatności każdej z rat z osobna.

Obliczając odsetki od poszczególnych kwot renty miesięcznej z tytułu utraconych zarobków, z powodu różnych terminów wysuwania przez powoda poszczególnych roszczeń, różnią się także ich terminy wymagalności.

I tak w zakresie kwoty:

a. 660,13 złotych zasądzonych miesięcznie za okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku odsetki od kwot:

- po 256,20 zł zasądzono od dnia następującego po dniu, w którym zakończono postępowanie likwidacyjne, tj. od dnia 18 lutego 2015 roku (roszczenie objęte zgłoszeniem szkody);

- po 403,93 zł zasądzono od dnia 29 sierpnia 2019 roku (po doręczenia odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, k. 484-485, zwrotne poświadczenie odbioru k. 499);

b. 675,71 złotych zasądzonych miesięcznie za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku odsetki od kwot:

- po 256,20 zł zasądzono od dnia 1 stycznia 2016 roku (żądanie zgłoszone w postępowaniu likwidacyjnym);

- po 419,51 zł zasądzono od dnia 29 sierpnia 2019 roku (po doręczeniu odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, k. 484-485, zwrotne poświadczenie odbioru k. 499);

c. 1.015,37 złotych zasądzonych miesięcznie za okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku odsetki od kwot:

- po 256,20 zł zasądzono od dnia 1 stycznia 2017 roku (żądanie zgłoszone w postępowaniu likwidacyjnym);

- po 744,68 zł zasądzono od dnia 15 grudnia 2017 roku (po doręczeniu odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, k. 279, zwrotne poświadczenie odbioru k. 292);

- po 14,49 zł zasądzono od dnia 29 sierpnia 2019 roku (po doręczeniu odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, k. 484-485, zwrotne poświadczenie odbioru k. 499);

d. 1.501,07 złotych zasądzonych miesięcznie za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku odsetki od kwot:

- po 1.000,88 zł zasądzono od dnia 1 stycznia 2018 roku (żądanie zgłoszone w postępowaniu likwidacyjnym);

- po 500,19 zł zasądzono od dnia 29 sierpnia 2019 roku (po dniu doręczenia odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, k. 484-485, zwrotne poświadczenie odbioru k. 499)

e. 2.072,26 złotych zasądzonych miesięcznie za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku i na przyszłość odsetki od kwot:

- po 1.000,88 zł zasądzono od dnia 1 stycznia 2018 roku (po doręczeniu odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, k. 279, zwrotne poświadczenie odbioru k. 292);

- po 1.071,38 zł zasądzono od dnia 29 sierpnia 2019 roku (od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pisma z rozszerzeniem powództwa w tym zakresie, pismo k. 484-485, zwrotne poświadczenie odbioru k. 499).

W dniu zamknięcia rozprawy Sąd uwzględnił zmianę stanu prawnego w zakresie prawa materialnego wynikającą z art. 2 w zw. z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.

z 2015 r., poz. 1830), która nadała art. 481 § 2 k.c. od dnia 1 stycznia 2016 r. następujące brzmienie: „Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. Przepis ten określa zatem nową kategorię odsetek ustawowych za opóźnienie naliczanych według innej stopy niż inne odsetki ustawowe (art. 359 § 2 k.c.). Zgodnie z art. 56 ustawy nowelizującej, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Z tej przyczyny, rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych (w tej sprawie służących wynagrodzeniu opóźnienia dłużnika) wymagało rozróżnienia okresów naliczania odsetek według innych stóp przed i po dniu 1 stycznia 2016 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozliczenia.

Ponieważ powód ostał się ze swoim roszczeniem w 90 % stosownie do przepisu art. 100 zd.1 k.p.c., Sąd zasądził na jego rzecz zwrot całości poniesionych kosztów procesu. Na koszty poniesione przez powoda złożyły się: 1.500 zł opłaty

od pozwu, 500 zł opłaty od rozszerzonej części powództwa (k. 365), zaliczki na wynagrodzenia biegłych: 2.000 zł, 5 x 500 zł, 7.200 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Wysokość kosztów wynagrodzenia pełnomocnika została określona na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu (8 kwiecień 2016 roku). Zgodnie bowiem

z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1668) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w pkt IV pozwu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda.